

[Riishøj]

Jeg vil godt vende tilbage til et par enkelte punkter, som var fremme i debatten før midt-dagspausen. Hr. Duetoft nævnte, at den østlige form for demokrati, som nu udvikler sig, skulle være så vidt forskellig fra den vestlige. Det er for mig at se noget vrøvl. Det, Ungarn bevæger sig frem mod, som man proklamerede på 33-årsdagen for opstanden i 1956, er en vestlig form for pluralisme og demokrati med frie valg. Hvad pokker skulle adskille det fra den form for demokrati, som vi har i de vesteuropæiske lande? Udviklingen er vel den samme i Polen, men foregår mere ujævnt og under sværere betingelser, men det er da den samme udviklingsretning, og forhåbentlig kommer det da til Tjekkoslovakiet, som endda i mellemkrigsperioden havde et udviklet demokrati. Det kan vi alle sammen håbe. Men hvorfor skal den demokratiske udvikling resultere i noget andet end den demokratiske form, man har i den øvrige del af Europa? Det er det rene vrøvl.

Så skulle der ikke været sket noget med de østeuropæiske landes militær. Mig bekendt trækker man da et pænt antal tropper tilbage i øjeblikket fra de østeuropæiske lande, og udenrigsministeren nævnte selv erkendelsen af ulovligheden af Krasnojarsk, som må formodes at skulle lukkes. Man har trukket sig tilbage fra Afghanistan; man betragtede det som en meget stor sikkerhedsrisiko, at de sovjetiske tropper var så tæt på Golfen, og de er borte nu. I hvert fald i den internationale presse er blevet nævnt, at efterretningskilder nu konstaterer et direkte fald i den sovjetiske kampvognsproduktion. Det er blevet nævnt direkte, nu er det faktisk erkendt.

Dette var for at nævne nogle eksempler, men det trænger jo ikke ind i hr. Duetofts hjerne. Den koldkrigsfilosofi, jeg nævnte før, den har jeg fået bekræftet.

Så er der spørgsmålet om COCOM, som hr. Gade nævnte, og jeg opfatter også udenrigsministerens udsagn som et tilsagn om, at tiden nu er inde til en ændring af COCOM-bestemmelserne, og man kan for min skyld godt skelne mellem de forskellige østeuropæiske lande. Da Kina var inde i varmen, havde man nogle særlige bestemmelser for Kina. Man lempede af militære grunde, åbenbart ikke af demokratiske hensyn, men man lempede over for Kina af strategiske grunde. Det har man givetvis fortrudt. Det var jo ikke et demokrati, der udvikle-

de sig i Kina, men der er så stor sikkerhed for, at det er tilfældet i Ungarn og i hvert fald i Polen, at tiden er inde til ændringer, og det betragter jeg udenrigsministerens udtalelser som et tilsagn om at Danmark vil arbejde aktivt for.

Ganske kort om Baltikum. Jeg er også glad for, at man dog får bekræftet, at udenrigsministeren mener, at tiden arbejder for den løsning, som SF og Socialdemokratiet ønsker ud fra den holdning, vi har. Forudsat at perestrojka fortsætter og de baltiske lande inden for Sovjetunionens rammer får en større uafhængighed, arbejder tiden for den model, og så er det altså et tidsspørgsmål, hvor det skiller, og ikke så meget et spørgsmål om en egentlig holdningsforskel.

Til allersidst vil jeg gerne føje nogle udtalelser om unionen til, som jeg har hørt fra i hvert fald østrigsk side om, at man også her frygter for, hvad en union kunne føre til for østrigsk medlemskab, ikke mindst af hensyn til deres ønske om neutralitet efter medlemskab af EF. Det er i hvert fald et problem for Østrig.

Det er jo klart, at der i EF er en forskel mellem de tyske og franske holdninger. De tyske holdninger går meget på en eller anden form for genforening eller konføderation med DDR – og der er stor tysk interesse i at få Østrig med – som vil støtte mere åbenhed over for østlandene, mens Frankrig og England som bekendt er meget bange for en mulig tysk genforening – det lægger de i hvert fald ikke skjul på i øjeblikket – og nærer frygt for, hvad østrigsk medlemskab, men også det, der sker i DDR i øjeblikket, kan føre til. Det er klart, der er meningsforskelle. Ganske enkelt.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Hr. Riishøj, jeg kan lige så godt overgive mig fuldstændigt med det samme. Jeg kan altså ikke slippe for at være Danmarks sidste koldkriger, og det er også i orden, det kan jeg leve med. Men de to indvendinger, hr. Riishøj havde mod det, jeg har sagt, må skyldes, at hr. Riishøj ikke har hørt rigtigt efter.

Jeg forsøgte faktisk at være ganske liberal over for østlandene og sige, at jeg ikke synes, at man i Vesten skulle kræve, at det var et nøjagtigt plagiat af den danske grundlov, man skulle lave derovre, for at vi kunne acceptere, at det var et demokrati.